

Uchwała Nr LXII.356.2024
Rada Gminy Słubice
z dnia 28 lutego 2024 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024- 2026.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j Dz.U.z 2023r., poz. 40 ze. zm) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (t.j Dz.U. z 2023r. poz.1426 ze. zm.) Rada Gminy Słubice uchwała, co następuje:

§1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024- 2026, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Słubice.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Sławomir Antoni Januszewski

Załącznik nr 1 do uchwały Nr LXII.356.2024

Rady Gminy Słubice z dnia 28 lutego 2024 r.

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE SŁUBICE
NA LATA 2024 – 2026**

*Przewodniczący Rady
Sławomir Zenon Januszewski*

PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2023.poz.40)

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.2023.poz.1426)

Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wspieraniu kobiet w ciąży „Za życiem” (Dz.U.2023. poz.1923)

Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, (Dz.U.2023. poz.2151)

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2023. poz.1939)

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U.2021. poz.1249)

Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U.2023. poz.901)

Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U.2023. poz.2809)

I. WPROWADZENIE

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Słubice na lata 2024 - 2026 powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program ten jest strategicznym dokumentem Gminy Słubice opracowanym w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku. Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Dopóki realizacja funkcji opiekuńczo- wychowawczej przez rodziców przebiega prawidłowo, zapewniając tym samym dziecku ochronę praw i wszechstronny rozwój, wówczas rodzina jest najwłaściwszym miejscem harmonijnego wzrostu młodego człowieka. Jednym z najważniejszych celów rodziny winna być dbałość, aby warunki socjalno- bytowe i atmosfera wychowawcza, w jakich przebywa dziecko były jak najlepsze. Rola rodziny nie kończy się jednak na tym etapie, ani wówczas gdy dziecko wchodzi w dorosłość i bierze odpowiedzialność za swoje życie. Środowisko rodzinne nieustannie otacza człowieka i jest ono najważniejszym miejscem jego życia i rozwoju. Żadna inna forma nie jest w stanie go zastąpić. Rodzina ma do spełnienia określone funkcje względem swoich członków, w tym dzieci, oraz społeczeństwa. Zdarza się jednak, że w rodzinie występują różne sytuacje wskazujące na niewłaściwe zachowania i postawy rodzicielskie, oraz pewne elementy ukazujące niestosowność różnych sytuacji życia rodzinnego. Choroba alkoholowa rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, wypadki losowe to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Jeżeli jednak w życiu codziennym rodziny, sytuacje o zabarwieniu negatywnym nasilają się, a towarzyszyć temu będzie brak więzi emocjonalnych, to

wówczas można stwierdzić, że rodzina nie spełnia należycie powierzonych jej funkcji i staje się wtedy rodziną dysfunkcyjną, w której występuje brak lub poważny niedostatek w zaspokajaniu potrzeb biologicznych, rozwojowych i uczuciowych, później następuje dezorganizacja całego środowiska wychowawczego, społecznego, a także emocjonalnego i strukturalnego. Rodzina dysfunkcyjna nie wywiązuje się w pełni z obowiązków wobec własnych dzieci, zaniedbując realizację funkcji, lub też stwarza zagrożenie występowania tego stanu. Nierzadko problemy występujące w rodzinie dysfunkcyjnej są bardzo złożone, a ich wielkość powoduje trudności w wypełnianiu podstawowych funkcji rodziny. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać, wspomagać aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Wsparcie rodziny powinno być wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Główną zasadą powinna być zasada pomocniczości. Działania przyniosą najlepszy efekt, gdy będą odbywać się za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem. System wsparcia powinien obejmować rodziny biologiczne jak i zastępcze. Gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, podstawowym celem pracy z rodziną biologiczną będzie jak najszybszy powrót do rodziny biologicznej. Realizowane w ramach Programu zadania będą koncentrować się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie przywracając jej zdolność do prawidłowego wypełniania ról opiekuńczych i wychowawczych. W celu zapewnienia odpowiedniego wsparcia konieczne jest podjęcie działań interdyscyplinarnych, tj:

1. Diagnoza sytuacji rodziny i najbliższego środowiska
2. Analiza przyczyn pojawiających się kryzysów
3. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo- wychowawczych rodziców
4. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej
5. Dążenie do integracji i reintegracji rodziny.

Odpowiednio zaprojektowane instytucjonalne formy wsparcia powinny mieć charakter pomocniczy, tj. uwzględniać zasoby własne rodziny, odbywać się przy jej aktywnym udziale, oraz za jej zgodą. Powyższe oddziaływania pozwolą rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego wykonywania zadań i funkcji.

Interdyscyplinarną pomoc rodziną przeżywającym trudności, oraz sytuacje kryzysowe powinny świadczyć lokalne służby i instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, oraz inne podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny. Ich działania powinny opierać się na zasadach wzajemnej współpracy, oraz poszanowania godności wszystkich uczestników działań. Realizacja programu będzie odbywać się za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem, przy wykorzystaniu jej zasobów własnych, oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

II. DIAGNOZA ŚRODOWISKA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słubicach swoją działalnością obejmuje 4295 mieszkańców Gminy Słubice. Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej w ramach zadań własnych i zleconych gminie oraz zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Najczęściej wskazywane powody ubiegających się o pomoc w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku obrazuje poniższa tabela.

Tabela 1. Powody przyznawania pomocy za 2023r.

L.p.	POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
1.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	11	60
	W tym wielodzietność	9	50
2.	Bezrobocie	56	136
3.	Niepełnosprawność	28	50
4.	Długotrwała lub ciężka choroba	30	60
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenie gospodarstw domowych – ogółem	15	51
	w tym; rodziny niepełne	3	13
6.	Alkoholizm	1	1
7.	Zdarzenia losowe	1	2
8.	Sytuacja kryzysowa	3	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRiPS -03 za rok 2023

Powyższe dane wskazują, że bezrobocie jest czynnikiem dominującym w strukturze udzielania pomocy, kolejnym przeważającym powodem jest długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, potrzeba ochrony macierzyństwa, sytuacja kryzysowa i alkoholizm.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oferuje mieszkańcom naszej Gminy możliwość

skorzystania z „Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny upoważniających każdego członka rodziny wielodzietnej do szeregu zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu ofert handlowych, kulturalnych i rekreacyjnych. Na dzień 31.12.2023r. wniosek o wydanie Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny złożyło 58 rodzin wielodzietnych i wydano 123 karty. Rządowym Programem „Posiłek w szkole i w domu” w Gminie Słubice zostało objętych 106 osób.

Pomoc w formie świadczeń pieniężnych jakiej udziela Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słubicach przedstawia poniższa tabela.

Tabela. 2 Formy udzielanej pomocy w 2023 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba osób/rodzin
1.	Świadczenia rodzinne	214 rodzin
2.	Świadczenia opiekuńcze, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenia pielęgnacyjne	44 rodzin
3.	Zasiłek rodzinny	72 rodzin
4.	Świadczenia z funduszu Alimentacyjnego	8 rodzin
5.	Zasiłek pielęgnacyjny	38rodzin
6.	Zasiłek stały	25 rodzin
7.	Zasiłek celowy	66 rodzin
8.	Zasiłek okresowy	33 rodzin

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS Słubice

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słubicach wynika, że w 2023r. w rodzinach zastępczych spokrewnionych przebywało 2 dzieci.

Opierając się na założeniach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w naszej Gminie z dniem 15.10.2012r roku został zatrudniony asystent rodziny. Aktualnie taką rolę pełni 1 osoba z wykształceniem średnim, ukończone szkolenie z zakresu pracy z dziećmi i rodziną, ukończone szkolenie terapii zajęciowej oraz 2 – letni staż pracy z dziećmi.

Obecnie wsparciem asystenta objętych jest 6 rodzin, w tym 13 dzieci. Rola asystenta rodziny

zaczyna się już na etapie profilaktyki i polega na aktywnym wspieraniu rodziny. Zadaniem asystentów jest kompleksowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Asystent reaguje na sygnały wskazujące na powstawanie w rodzinie problemów związanych z jej prawidłowym funkcjonowaniem.

III. ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY

Pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizację pieczy zastępczej określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa dokonuje podziału kompetencji, zadań i działań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej. Podział ten przedstawia poniższa tabela:

Gmina	Powiat	Samorząd Województwa
Profilaktyka – wspieranie rodziny	Piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna Usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków i Adopcja	
Asystent rodziny	Rodziny zastępcze i rodzinne, domy dziecka.	Ośrodek adopcyjny
Placówki wsparcia dziennego	Placówki opiekuńczo – wychowawcze	Regionalna placówka opiekuńczo – terapeutyczna
Rodziny wspierające inne podmioty lub instytucje Działające na rzecz dziecka i rodziny	Usamodzielnienia Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej)	Interwencyjny ośrodek preadopcyjny

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024- 2026 jest utworzenie spójnego, scentralizowanego systemu wsparcia dzieci oraz wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie jako podstawowej komórce społecznej, przede wszystkim w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

W myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011 r. art.176, zadania gminy w tym zakresie to min.:

1. Opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną, przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez:
 - a. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.
4. Definiowanie i gwarantowanie dzieciom podstawowych potrzeb socjalno-bytowych.

Kierunki działań:

- organizowanie z zasobów GOPS optymalnej pomocy rodzinom w szczególności materialnej, rzeczowej, usługowej,
 - szukanie nowych źródeł wsparcia dla środowisk, w których podstawowe potrzeby dzieci nie są zabezpieczone,
4. Finansowanie kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 pomoc rodziny wspierającej ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające,
 5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej,
 6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny;
 7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.
- W sytuacji umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:
- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w pierwszym roku jego pobytu w pieczy zastępczej,
 - 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w drugim roku jego pobytu w pieczy zastępczej,
 - 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w trzecim roku jego pobytu w pieczy zastępczej.
- W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy

zastępczej, ponosi wydatki w następującej wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

IV ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami działań ujętych w Programie są rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Słubice wychowujące dzieci i przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, których same nie mogą pokonać, a także rodziny, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej i wyrażają chęć współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dzieckiem i jego powrotu do domu rodzinnego. Odbiorcami programu są również rodziny, w których wychowuje się dziecko, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

W szczególności Program jest skierowany do:

- rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i niezaradnych życiowo,
- rodzin żyjących w niedostatku materialnym, w tym bezrobotnych,
- rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą,
- rodzin z dziećmi zagrożonymi niedostatkiem społecznym.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej, dlatego tak ważny jest rozwój zintegrowanego systemu pomocy w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

V. CELE PROGRAMU

1. CEL GŁÓWNY:

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w szczególności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin.

2. CELE SZCZEGÓŁOWE:

- 1) Zapewnienie wsparcia rodzinom biologicznym w właściwym pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych wobec swoich dzieci.
- 2) Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych jak i rodzinie, w której u dziecka zdiagnozowano ciężkie nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wsparcia i pomocy asystenta rodziny.
- 3) Umożliwienie powrotu dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.
- 4) Szkolenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych szeroko rozumianej kadry pomocy społecznej ukierunkowanej na pomoc dziecku i rodzinie.
- 5) Zabezpieczanie podstawowych potrzeb bytowych rodzin z dziećmi.
- 6) Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin z dziećmi w celu poprawy jakości Opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

VI Realizacja i partnerzy programu:

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słubicach we współpracy z następującymi instytucjami:

- Urząd Gminy Słubice
- Policja,
- Placówki Ochrony Zdrowia,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Placówki oświatowe i kulturalne
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Płocku,
- Sąd Rejonowy,
- Kuratorzy społeczni i zawodowi,
- Kościół,
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Płocku,

- Organizacje pozarządowe

VII. MONITORING

Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słubicach.

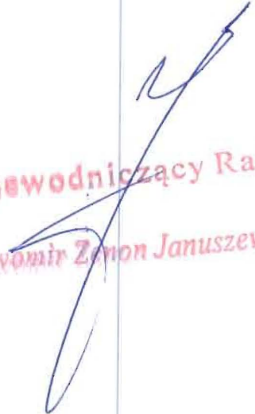
W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Monitoring realizacji Programu odbywać się będzie przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu informacji w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, jako koordynatora Programu i jednocześnie instytucję wiodącą przy jego realizacji. Dodatkowo pozyskiwane będą informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie. Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację. Rezultatem monitoringu będą sprawozdania roczne, przygotowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej o których mowa w art. 179 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny będzie składane Wójtowi Gminy Słubice w terminie do 31 marca każdego roku.

VIII. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny opracowany został dla potrzeb lokalnej społeczności i realizowany będzie w latach 2024-2026 na terenie Gminy Słubice. Zakres wyznaczonych celów i zadań powstał w oparciu o zasoby instytucjonalne, analizę programów z lat poprzednich oraz ocenę niezbędnych danych. GOPS skupia swoje działania na rodzinach zagrożonych wykluczeniem społecznym, niewydolnych wychowawczo, w których rodzice nie wypełniają swoich zadań, a prawidłowy rozwój dzieci jest zagrożony. Doświadczenia pracowników pomocy społecznej wskazują, że środowiska objęte programem borykają się z problemami natury finansowej oraz problemami związanymi z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Wyzwaniem dla tut. Ośrodka jest wspomaganie rodzin niewydolnych, w których błędy wychowawcze przekazywane są z pokolenia na pokolenie, a środowisko nie dostarcza przykładów "dobrego rodzicielstwa". Z uwagi na nieustające zmiany zachodzące w środowisku społecznym, niezbędnym jest ciągle poszukiwanie nowych koncepcji i rozwiązań, jak również powiększanie grona podmiotów współpracujących na rzecz przywrócenia rodzinie zdolności do wypełniania swoich obowiązków. Należy także podkreślić, że celem ostatecznym zawsze będzie zapewnienie prawidłowo funkcjonującego środowiska dla bezpieczeństwa i dobra dziecka. Zmianie ulegać będą jedynie techniki, metody i koncepcje wykorzystywane do pracy z rodziną.

Przewodniczący Rady
Sławomir Zywnon Januszewski